

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 765/2015-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. novembra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ludmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti RELAX s. r. o., Grunt 30, Medzev, zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 v spojení s čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžf 56/2012 z 25. septembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti RELAX s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. januára 2014 prostredníctvom faxu a 24. januára 2014 osobne doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti RELAX s. r. o., Grunt 30, Medzev (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 v spojení s čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Sžf 56/2012 z 25. septembra 2013.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že Daňový úrad Moldava nad Bodvou (ďalej len „správca dane“) ako správny orgán prvého stupňa rozhodnutím č. 711/230/1791/11/Kov z 1. februára 2011 (ďalej len „rozhodnutie správcu dane“) zamietol žiadosť sťažovateľky o obnovu konania, ktoré bolo právoplatne skončené rozhodnutím správcu dane č. 711/230/20543/10/Kov zo 7. októbra 2010 o vyrubení dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie II. štvrťrok 2008. Predmetné rozhodnutie správcu dane potvrdilo Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „finančné riaditeľstvo“ alebo „žalovaný“) rozhodnutím č. I/223/10261-53803/2011/990057-r zo 16. mája 2011.

Proti rozhodnutiu žalovaného podala sťažovateľka žalobu Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“), ktorou žiadala preskúmať zákonnosť rozhodnutia žalovaného, ktoré spolu s rozhodnutím správcu dane žiadala zrušiť a vec vrátiť správcovi dane na ďalšie konanie. O jej žalobe rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 7 S 71/2011-173 z 20. júna 2012 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) tak, že žalobu zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 6 Sžf 56/2012 z 25. septembra 2013 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) tak, že potvrdil rozsudok krajského súdu.

V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovateľka vo vzťahu k základnému právu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru predovšetkým namieta nedostatočnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, pričom v tejto súvislosti uvádza, že *„jej bola odňatá možnosť na zrozumiteľné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, ktoré reaguje na podstatné námietky uvedené v jej podaniach či už prvostupňovému alebo odvolaciemu súdu“*, pričom svoje úvahy ďalej rozvíja v tom smere, že *„správne orgány aj všeobecné súdy jej vytýkali, že „jej podanie, ktoré bolo posúdené ako návrh na obnovu konania nemalo náležitosti uvedené v ustanovení § 51*

ods. 1, keďže z [jej] podaní... nebolo jasné, či uplatňuje dôvody uvedené v ustanovení § 51 ods. 1 písm. a) alebo tie, ktoré boli uvedené v ustanovení § 51 ods. 1 písm. b) zákona o správe daní. Napriek tomu správne orgány jej žiadosť vybavili meritórne a to tým, že zamietli jej žiadosť o povolenie obnovy konania.“.

Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľka uvádza, že „správne orgány považovali jej žiadosť o obnovu konania za takú, ktorá nemá náležitosti uvedené v ustanovení § 51 v spojení s ustanovením § 20 ods. 9 a 10 zákona o správe daní, napriek tomu nevediac čoho sa sťažovateľka domáha jej žiadosť vybavili meritórne zamietnutím a súdy, či už prvostupňový alebo odvolací nemajúc zo žaloby jasno, aké práva sťažovateľky boli porušené zamietli jej žalobu... zastávajúc názor, že tieto (sťažovateľkou neidentifikované) práva porušené neboli“.

Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy v spojení s čl. 47 ods. 2 ústavy, sťažovateľka svoju sťažnosť okrem iného odôvodňuje takto:

„Ako je zrejmé z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu sťažovateľka namietala vo svojom odvolaní proti rozhodnutiu prvostupňového súdu, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že jej súd (jej zástupcov) nedoručil písomné vyjadrenie žalovaného zo dňa 11. 6. 2011.

Najvyšší súd na odvolacie námietky sťažovateľky, že nedoručenie písomného vyjadrenia žalovaného jej je takým porušením jej práv, ktoré má za následok odňatie možnosti konať pred súdom, uviedol, že takýto postup prvostupňového súdu neznamena odňatie možnosť konať pred súdom, keďže na pojednávaní v predmetnej veci dňa 20. 6. 2012 predseda senátu oboznámil prítomných účastníkov konania s obsahom žaloby ako aj s vyjadrením žalovaného. S týmto názorom najvyššieho súdu nemožno súhlasiť. Už zo samotného opisu prípravy pojednávania v rozsudku najvyššieho súdu vyplýva, že na predmetnom pojednávaní boli žalobkyňa a žalovaný v nerovnakom postavení. Na jednej strane je nesporné, že žalovaný sa oboznámil so žalobou, keďže mu bola doručená súdom a v rámci lehoty, ktorú mu súd určil, predložil k tejto žalobe svoje písomné vyjadrenie... Pokiaľ ide o oboznámenie iného účastníka konania s obsahom podania vo veci

samej, ktoré predložila súdu protistrana v priebehu pojednávania, ide o situáciu, keď sú účastníkovi konania či jeho právnenému zástupcovi priamo na pojednávani oznámené skutkové právne argumenty proti jeho žalobným námietkam, pričom tieto skutkové a právne argumenty sformuloval iný účastník konania v dostatočnom časovom predstihu majúc k dispozícii nielen podanie protistrany... ale aj dostatok času, dostupnosť právnych predpisov, možnosť oboznámiť sa s rozhodnutiami najvyššieho súdu a iných súdov v tejto veci, ako aj s názormi obsiahnutými v právnickej literatúre. Táto situácia je neporovnateľná s postavením účastníka konania, ktorému sú na pojednávani oznámené tieto v opísaných okolnostiach sformulované argumenty protistrany obsiahnuté v písomnom vyjadrení vo veci samej.“

Na základe už uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol o porušení ňou označených práv rozsudkom najvyššieho súdu, toto rozhodnutie zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, zakázal najvyššiemu súdu pokračovať v porušovaní ňou označených práv a tiež rozhodol o povinnosti najvyššieho súdu uhradiť jej trovy konania, ktoré jej vznikli v súvislosti s právnym zastupovaním v konaní pred ústavným súdom.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd

návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

1. K námietke porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Ústavný súd si pri výklade práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka najvyššiemu súdu predovšetkým vytýka, že postupoval v rozpore s relevantnou zákonnou právnou úpravou, keď potvrdil rozsudok krajského súdu, ktorým tento súd zamietol jej žalobu, pričom dôvody, ktoré krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, mali viesť k zastaveniu konania, a nie k zamietnutiu jej žaloby.

Ústavný súd sa preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sústredil na posúdenie otázky opodstatnenosti sťažnosti. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, ktorý vo vzťahu k dôvodu obnovy konania podľa § 51 ods. 1 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných v znení účinnom v relevantnom čase (ďalej len „zákon o správe daní a poplatkov“) uviedol toto:

„Krajský súd vo svojom rozhodnutí skonštatoval, že neboli splnené žiadne z... uvedených podmienok. Odvolací súd hodnotiac záver krajského súdu o charaktere zápisníc z miestnych zisťovaní vykonaných daňovými úradmi a ich nemožnosti hodnotiť ich ako skutočnosti alebo dôkazy, pretože sa týkali výkonu daňových kontrol u súdnych exekútorov za rok 2009 a nie za predmetné zdaňovacie obdobie v spojení s odvolacou námietkou žalobcu, ktorý poukazoval na pasivitu daňového úradu, keď v roku 2008 neurobil nič

a v roku 2009 dožiadal Daňové úrady BA I, BA III. a Senica, čím sa cíti byť ukrátený na svojich právach a neexistencia dôkazov mala podľa jeho názoru podstatný vplyv na vydanie rozhodnutia žalovaného - vyhodnotil žalobcovu odvoláciu námietku ako právne bezvýznamnú. Vo vzťahu k samotnej daňovej kontrole nemajú totiž uvedené dôkazy relevanciu vzhľadom na to, že sa jednalo o iné zdaňovacie obdobie iného roku. Okrem iného považuje odvolací súd za potrebné dať žalobcovi do pozornosti, že počas celého daňového konania mal možnosť využívať svoje procesné práva a v konaní vystupovať aktívne.“

V súvislosti s posudzovaným dôvodom obnovy konania podľa § 51 ods. 1 písm. b) zákona o správe daní a poplatkov najvyšší súd uviedol, že sa „stotožnil so záverom krajského súdu, že sa nemohol zaoberať s predloženými dôkazmi z pohľadu, či bol alebo nebol daný dôvod na obnovu konania podľa ust. § 51 ods. 1 písm. b) zák. č. 511/1992 Zb., keďže žalobca s ohľadom na citované ustanovenie dôkazy, ktoré by preukazovali uvedené nevymedzil ani bližšie nekonkretizoval. V takom prípade nie je skutočne možné posúdiť, konkrétne aké dôkazy – ktoré sú nepravdivé resp. boli dosiahnuté trestným činom – boli základom pre právne závery správneho orgánu a podkladom pre vydanie rozhodnutia.“

Pri hodnotení rozsudku najvyššieho súdu ústavný súd vychádzal z ustáleného právneho názoru, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. IV. ÚS 350/09).

Vzhľadom na obsahovú spojitosť rozsudku najvyššieho súdu s rozsudkom krajského súdu a v nadväznosti na už citovanú judikatúru považoval ústavný súd za potrebné v ďalšom poukázať aj na relevantnú časť odôvodnenia rozsudku krajského súdu, v ktorej uviedol toto:

„Súd sa v konaní nemohol zaoberať otázkou, či bol daný dôvod na obnovu konania podľa § 51 ods. 1 písm. b/ zákona č. 511/1993 Zb., pretože žalobca v návrhu na obnovu konania a ani v odvolaní proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa skutkovo tento dôvod obnovy nevymedzil, nekonkretizoval dôkazy, o ktoré sa opieralo rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, ktoré sa ukázali ako nepravdivé...

Dôvod obnovy podľa § 51 ods. 1 písm. a/ zákona č. 511/1992 Zb. je daný, ak sú súčasne splnené tieto zákonné podmienky:

- existencia nových skutočností alebo dôkazov, ktoré vyšli najavo dodatočne po právoplatne ukončenom daňovom konaní,

- musí ísť o také skutočnosti alebo dôkazy, ktoré mohli mať podstatný vplyv na rozhodnutie,

- tieto skutočnosti a dôkazy sa navyše nemohli uplatniť v daňovom konaní bez zavinenia účastníka konania.

Podľa názoru súdu nebola v tomto prípade splnená ani jedna podmienka pre naplnenie tohto dôvodu obnovy konania.

Dôkazy uvedené žalobcom v návrhu na obnovu konania, ktoré mali byť novými dôkazmi a mali odôvodňovať povolenie obnovy konania, nevyšli najavo po právoplatnom ukončení daňového konania vedeného Daňovým úradom Moldava nad Bodvou. Skutočnosti vyplývajúce z obsahu potvrdení súdnych exekútorov... boli známe daňovému subjektu už v čase výkonu daňovej kontroly... Nie je rozhodujúce, kedy potvrdenie o skutočnostiach známych žalobcovi bolo vyhotovené...

Nové dôkazy musia mať takú kvalitu, že v prípade ich uplatnenia v pôvodnom konaní objektívne mohli zmeniť názor správneho orgánu na rozhodnutie vo veci. V prípade, ak by tieto potvrdenia súdnych exekútorov boli vydané pred vydaním rozhodnutia zo dňa 7. 10. 2010, nemohli mať vplyv na vydanie rozhodnutia zo dňa 7. 10. 2010, pretože správcovi dane tieto skutočnosti boli známe z tvrdení žalobcu.

Napokon nebola naplnená ani tretia podmienka pre preukázanie tohto dôvodu obnovy konania, t. j. neuplatnenie dôkazov v konaní bez zavinenia účastníka konania. Žalobcovi nič nebránilo v tom, aby potvrdenia súdnych exekútorov o skutočnostiach

uvedených v týchto potvrdeniach zabezpečil a predložil pred vydaním rozhodnutia zo dňa 7. 10. 2010.

Zápisnice o miestnych zisťovaniach vykonaných daňovými úradmi u už menovaných súdnych exekútoroch nebolo možné hodnotiť ako skutočnosti alebo dôkazy v zmysle § 51 ods. 1 písm. a) zákona č. 511/1992 Zb., pretože predmetné zápisnice o miestnych zisťovaniach sa týkali, výkonu daňových kontrol u súdnych exekútoroch za rok 2009, t. j. nie za predmetné zdaňovacie obdobie II. štvrtrok 2008.“

Z odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu a rozsudku krajského súdu vyplýva, všeobecné súdy osobitne posudzovali dôvody obnovy konania podľa § 51 ods. 1 písm. a) zákona o správe daní a poplatkov (najavo vyšli nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré mohli mať podstatný vplyv na výrok rozhodnutia a nemohli sa v konaní uplatniť bez zavinenia účastníka konania) a podľa § 51 ods. 1 písm. b) zákona o správe daní a poplatkov (rozhodnutie bolo vydané na základe dôkazov, ktoré sa ukázali ako nepravdivé, alebo rozhodnutie sa dosiahlo trestným činom), pričom prvým označeným dôvodom sa všeobecné súdy zaoberali meritórne, keď zhodne skonštatovali, že v sťažovateľkinom prípade nebola splnená ani jedna z troch kumulatívne ustanovených podmienok formulovaných v § 51 ods. 1 písm. a) zákona o správe daní a poplatkov. Druhý posudzovaný dôvod obnovy konania všeobecné súdy vyhodnotili tak, že sa ním nemohli zaoberať, pretože ho sťažovateľka skutkovo nevymedzila a nekonkretizovala dôkazy, ktoré sa mali ukázať ako nepravdivé.

Z výrokovej časti rozsudku krajského súdu vyplýva, že tento súd vo veci sťažovateľky rozhodol jedným výrokom o oboch dôvodoch nevyhovenia jej správnej žalobe, ktoré v procesnoprávnej rovine vyžadujú rôzne podoby negatívneho výroku. Ústavný súd však s poukazom na závery vyplývajúce zo svojej predchádzajúcej rozhodovacej činnosti vo veci sťažovateľky (napr. III. ÚS 374/2014 z 10. júna 2014 a I. ÚS 572/2014 z 24. septembra 2014) konštatuje, že táto námietka sťažovateľky nesignalizuje také pochybenie všeobecných súdov, ktoré by v kontexte okolností danej veci umožnilo ústavnému súdu po prijatí veci na ďalšie konanie dospieť k záveru o namietanom porušení sťažovateľkou označených práv

podľa ústavy a dohovoru, a preto sťažnosť v tejto jej časti odmietol už pri predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. K námietke porušenia základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy v spojení s čl. 47 ods. 2 ústavy

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

K námietke porušenia základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu ústavný súd s poukazom na svoju ustálenú judikatúru uvádza, že spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zahŕňa okrem iného (a predovšetkým) princíp „rovnosti zbraní“, t. j. princíp, že každá strana v procese musí mať rovnakú možnosť hájiť svoje záujmy a že žiadna z nich nesmie mať podstatnú výhodu voči protistrane (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Delcourt proti Belgicku zo 17. 1. 1970, vo veci Dombo Beheer B. V. proti Holandsku z 27. 10. 1993 a pod.). Princíp rovnosti zbraní hrá dôležitú úlohu v každom štádiu súdneho konania a vo vzťahu k rôznym subjektom. Tento princíp je *expressis verbis* vymedzený v čl. 47 ods. 3 ústavy a *implicitne* tvorí aj súčasť obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Zásada rovnosti strán sa v súdnom procese prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok a procesného postavenia subjektov, o ktorých právach a povinnostiach sa v súdnom konaní rozhoduje (m. m. PL. ÚS 43/95). Ústava v citovanom čl. 47 ods. 3 garantuje rovnosť účastníkov v konaní pred súdom. Pod rovnakým postavením účastníkov možno rozumieť iba také procesné postavenie, ktoré zabezpečí spravodlivý

proces. Požiadavka spravodlivého procesu obsahuje zásadu zaručujúcu pre každú stranu v procese mať rovnakú možnosť obhajovať svoje záujmy a zároveň vylučujúcu mať možnosť podstatnej výhody voči protistrane (IV. ÚS 211/07, III. ÚS 139/08).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka v tejto súvislosti polemizuje s právnym názorom najvyššieho súdu, podľa ktorého v danej veci nedošlo k odňatiu jej možnosti konať pred súdom, pretože na pojednávaní konanom 20. júna 2012 predseda senátu krajského súdu oboznámil účastníkov konania s obsahom žaloby, ako aj s vyjadreniami žalovanej k nej, čím bol podľa jeho názoru sťažovateľke vytvorený dostatočný priestor na oboznámenie sa s argumentáciou žalovanej a vyjadrenie sa k nej.

S námietkami sťažovateľky vznesenými v odvolaní, čo sa týka jej nedoručenia vyjadrenia žalovaných k žalobe, sa najvyšší súd vysporiadal takto:

«Odvolací súd v prvom rade považoval za potrebné vysporiadať sa s námietkou žalobcu vznesenou v odvolaní, ohľadne nedoručenia písomného vyjadrenia žalovaného zo dňa 11. júna 2011, čím malo podľa žalobcu dôjsť k porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov v súdnom procese, čo mohlo mať vplyv na konečný výsledok rozhodnutia súdu. V zmysle ust. § 250e O. s. p., pokiaľ nedôjde k vybaveniu žaloby spôsobom uvedeným v § 250d ods. 2 a 3 (súd vec postúpi príslušnému súdu, alebo konanie zastaví), doručí súd žalovanému rovnopis žaloby Predseda senátu môže nariadiť žalovanému, aby sa k obsahu žaloby vyjadril v lehote, ktorú zároveň určí. V tomto kontexte je nutné zdôrazniť, že na prípravu pojednávania ako i na vedenie pojednávania sa primerane vzťahujú ust. § 114 až 119 O. s. p. v spojení s ust. § 246c ods. 1 O. s. p. Za povšimnutie stojí druhá veta vyššie citovaného ustanovenia, podľa ktorej predseda senátu môže nariadiť žalovanému, aby sa k obsahu žaloby vyjadril, z ktorej je zrejmé, že vyjadrenie žalovaného k obsahu žaloby je najmä právom žalovaného, nie jeho povinnosťou. Ide totiž o dispozičný úkon účastníka konania v rámci prípravy pojednávania v danej veci. Pokiaľ sa však žalovaný k obsahu žaloby písomne vyjadril, je povinnosťou krajského súdu okrem doručenia vyjadrenia odporcu (ust. § 114 ods. 2 posledná veta O. s. p. sa aplikuje primerane) pred otvorením pojednávania oboznámiť účastníkov konania okrem iného, aj s obsahom písomného vyjadrenia žalovaného. Vyjadrenie k žalobe je súčasťou prípravy

pojednávania, ktorej výsledky je predseda senátu povinný oboznámiť na jeho začiatku. Zo zápisnice z pojednávania konaného na Krajskom súde v Košiciach dňa 20. júna 2012 (č. l. 159 spisu), jednoznačne vyplýva splnenie si tejto zákonnej povinnosti predsedom senátu, ktorý oboznámil prítomných účastníkov konania s obsahom žaloby, ako aj s vyjadrením žalovaného. Žalobca teda s vyjadrením žalovaného oboznámený bol, a preto nemožno súhlasiť s názorom, že nedoručenie písomného vyjadrenia žalovaného je také porušenie jeho práv, ktoré by malo vplyv na výsledok rozhodnutia krajského súdu, tak ako sa domnieva žalobca. Odvolací súd na tomto mieste považuje za potrebné poukázať na charakter správneho súdnictva (na rozdiel od všeobecného), kde sa v rámci preskúmania rozhodnutí správnych orgánov súdom v zásade dokazovanie nevykonáva a pre súd je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania preskúmaného rozhodnutia. Na zdôraznenie charakteru vyjadrenia žalovaného k obsahu žaloby v rámci správneho súdnictva, odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. I. ÚS 78/1999, z ktorého vyplýva, že „vyjadrenie žalovaného k obsahu žaloby podanej v správnom súdnictve v zmysle ust. § 250e Občianskeho súdneho poriadku je treba považovať za dispozičný úkon účastníka konania v rámci prípravy pojednávania v danej veci. Nariadenie žalovanému, aby sa vyjadril k obsahu žaloby podanej v správnom súdnictve, však nemožno považovať za vykonanie dôkazu súdom, ku ktorému y by sa mal navrhovateľ právo vyjadriť podľa ust. § 48. ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.“ Okrem iného z rozhodnutia vyplýva záver o tom, že písomné vyjadrenie žalovaného k žalobe podanej v správnom súdnictve nesmeruje k preukázaniu tých skutočností, ktoré sú podľa názoru súdu sporné (a ktoré by preto mali byť objasnené vykonaním alebo zopakovaním dôkazov), ale len k tvrdeniu žalobcu, prečo (podľa jeho názoru) došlo k porušeniu zákonnosti Rozhodnutím žalovaného správneho orgánu. Z vyššie uvedeného dôvodu vyhodnotil odvolací súd námietku žalobcu ako právne bezvýznamnú.»

Ústavný súd považuje odôvodnenie najvyššieho súdu vo vzťahu k tejto námietke sťažovateľky za ústavne udržateľné. V súlade so svojou predchádzajúcou rozhodovacou činnosťou vo veci sťažovateľky (sp. zn. I. ÚS 681/2013 z 13. novembra 2013), na ktoré odkazuje, preto konštatuje, že aj táto námietka je z ústavnoprávneho hľadiska

neopodstatnená, keďže sťažovateľka bola na pojednávaní predsedom senátu krajského súdu dostatočným spôsobom oboznámená s obsahom vyjadrenia žalovanej a počas celého priebehu konania pred krajským súdom mala možnosť reagovať na argumentáciu žalovanej, čo v okolnostiach danej veci v zásade vylučuje, aby žalovaná takýmto spôsobom získala v priebehu súdneho konania podstatnú výhodu na úkor sťažovateľky. V tejto súvislosti je tiež potrebné uviesť, že sťažovateľka ani vo svojom odvolaní neuviedla, čím konkrétne chcela argumentovať proti dôvodom uvedeným žalovanou v jej vyjadrení k žalobe, napriek tomu iba vo všeobecnej rovine namietala „... porušenie svojich práv a právom chránených záujmov v súdnom procese...“, pričom na tejto svojej formalistickej pozícii zotrvala aj v konaní pred ústavným súdom.

Ústavný súd preto uvádza, že takto koncipovaná argumentácia sťažovateľky v konaní pred ústavným súdom je výlučne výrazom jej formalistického vnímania práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy bez toho, aby túto rovinu naplnila aj ústavnoprávne relevantným materiálnym obsahom.

Na základe už uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že vo veci sťažovateľky nie sú podľa jeho doterajšej judikatúry splnené podmienky na poskytnutie ústavnej ochrany, a preto sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. novembra 2015